

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: TRG5780176
 ชื่อโครงการ: การศึกษาศักยภาพของพื้นที่สาธารณะในเขตเมืองเก่านครราชสีมา
 ชื่อนักวิจัย: ดร. นิธิ ลิศนันท
 โปรแกรมวิชาสถาปัตยกรรม คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
 E-mail Address: nlisnund@gmail.com
 ระยะเวลาโครงการ: 2 มิถุนายน 2557 - 1 มิถุนายน 2559

งานวิจัยนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เพื่อหาพัฒนาการของพื้นที่สาธารณะในเขตเมืองเก่านครราชสีมา เพื่อหาปัจจัยที่ส่งเสริมศักยภาพของพื้นที่สาธารณะ เพื่อทราบถึงรูปแบบและความต้องการของการใช้พื้นที่สาธารณะ และนำเสนอแนวทางการวางแผนพัฒนาเมืองที่ส่งเสริมศักยภาพของพื้นที่สาธารณะ วิจัยด้วยการทบทวนแนวคิดที่เกี่ยวข้องเรื่องพื้นที่สาธารณะ เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพที่ดีของพื้นที่สาธารณะ ใช้การทำแบบสอบถาม สัมภาษณ์นักวิชาการและผู้บริหารเมือง และการสำรวจพื้นที่สาธารณะในเขตเมืองเก่า โดยอาศัยแผนที่เก่าแต่ละชุด นำมาเปรียบเทียบกับระบุตำแหน่ง สามารถแบ่งองค์ประกอบของพื้นที่สาธารณะ 7 ประเภท คือ 1.ลานวัด 2.ลานคนเมือง 3.ตลาด 4.ศาลหลักเมือง 5.ที่จอดรถ 6.ถนน ทางเดิน 7. สระน้ำ คูเมือง สวนสาธารณะ นำมาวิเคราะห์การใช้พื้นที่สาธารณะ ผลการวิจัยคือ มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่สาธารณะในเขตเมืองเก่านครราชสีมาอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ที่เป็นแบบสมัยประเพณีมาสู่สมัยใหม่จนมาถึงปัจจุบัน จากเดิมมาจากตามความเชื่อ ป้องกันศัตรู และปกครองเมืองโดยใช้พื้นที่ในเชิงสัญลักษณ์ มาสู่การออกแบบพื้นที่ของเมืองให้สวยงาม ปรับประโยชน์ใช้สอยใหม่ ๆ บนพื้นที่สาธารณะในเมืองพบว่า 4 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อกันที่สามารถส่งเสริมศักยภาพของพื้นที่สาธารณะได้แก่ 1.ปัจจัยด้านความสบายและภาพลักษณ์สัมพันธ์กับปัจจัยด้านความเป็นสังคม 2.ปัจจัยด้านการเข้าถึงและการเชื่อมต่อสัมพันธ์กับ ปัจจัยด้านการใช้งานและกิจกรรม 3.ปัจจัยด้านการใช้งานและกิจกรรมสัมพันธ์กับปัจจัยด้านช่วงเวลาใช้งาน 4.ปัจจัยด้านความเป็นสังคมสัมพันธ์กับปัจจัยด้านอาชีพ รายได้และภูมิฐานะ ส่วนรูปแบบและความต้องการของการใช้พื้นที่สาธารณะ พบว่า ต้องการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ต้องการเสริมกิจกรรมและบริการในพื้นที่สาธารณะ และต้องการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ ส่วนแนวทางการวางแผนพัฒนาเมืองที่ส่งเสริมศักยภาพของพื้นที่สาธารณะควรสอดคล้องกับรูปแบบและความต้องการการใช้พื้นที่ เพื่อกำหนด 3.แนวทาง คือ 1.การปรับปรุงด้านสภาพแวดล้อมของพื้นที่สาธารณะ ได้แก่ การอนุรักษ์อาคารโดยรอบอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี(ย่าโม) การปรับปรุงภูมิสถาปัตยกรรมในพื้นที่สาธารณะ การสร้างจุดเชื่อมต่อของเมืองเพื่อใช้งานพื้นที่สาธารณะ 2.การสร้างเสริมกิจกรรมและบริการในพื้นที่สาธารณะ ได้แก่ การวางแผนกำหนดจุดบริการขนส่งและบริการจักรยาน การกำหนดพื้นที่ออกกำลังกายและที่นั่งและบริการจัดรวมกิจกรรมเครือข่ายเมือง 3.การบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ ได้แก่ การวางแผนปิด-เปิดถนนเพื่อใช้งานในพื้นที่สาธารณะ การวางแผนจัดพื้นที่ค้าขายบนพื้นที่สาธารณะ อภิปรายผลวิจัยพบว่า ประเภทองค์ประกอบของพื้นที่สาธารณะในเขตเมืองเก่านครราชสีมาพบว่ามีศักยภาพที่สามารถส่งเสริมให้ใช้งานอย่างเหมาะสมมีประสิทธิภาพ ใช้พื้นที่สาธารณะอย่างมีคุณภาพและเกิดชีวิตชีวา องค์ความรู้ที่ได้กับการศึกษาพื้นที่สาธารณะในเมืองเก่าอีกหลายแห่งในประเทศไทย เสนอแนะให้ผู้บริหารเมือง องค์การเอกชน และประชาชนควรตระหนักว่าพื้นที่สาธารณะเป็นพื้นที่ของทุกคน ซึ่งอยู่ภายใต้กติการ่วมกันของสังคมและวัฒนธรรมในท้องถิ่นตนเอง

คำหลัก: พื้นที่สาธารณะ, เมืองเก่านครราชสีมา, การใช้พื้นที่สาธารณะ, องค์ประกอบของพื้นที่สาธารณะ

Abstract

Project Code : TRG5780176
Project Title : The study of Public Space Potential in the Old District of Nakhon Ratchasima City
Investigator : Dr. Nithi Lisnund
 Architecture Program Faculty of Industrial Technology
 Nakhon Ratchasima Rajabhat University
E-mail Address : nlisnund@gmail.com
Project Period : 2 June 2014 – 1 June 2016

This research is objective. To see the development of public spaces in the old district of Nakhon Ratchasima city. To determine the factors that promote the potential of public space. To know the style and needs of the public. And presents guidelines for planning urban development potential of the area. Research by a review of the relevant subject area. The criteria for determining the quality of public space. Using the Questionnaire, Interviews with academics and administrators city and Exploration areas in the old city are use old maps each years to comparing and to positioning. There are elements of the public space in the old city seven categories: 1. Temple court 2. Urban plaza 3. Market place 4. Shrine space 5. Parking space. 6. Road 7. Canal, River & Park analyzed the using of public space. The findings are Changes in the old city area of Nakhon Ratchasima continuously since King Rama 5. That is the tradition to the modern era until the present. Public Space in the old city was settled from faith-based, enemy defenses, politics and government by using symbolic. To design a beautiful area of the city. Adjust the benefits of new public spaces in the city found that four factors were associated with each other to promote the potential of public space include. 1. Comfort and Image factors associated with Sociability factors. 2. Access and Linkage factors associated with Using and Activity factors. 3. Using and Activity factors associated with Timing period factors. 4. Sociability factors associated with the Occupation, Age and Hometown factors. The style and the needs of the public space found that to improve the environment, to promote activities and services in the public space and demand management of public space. The approach to urban planning that promotes the potential of public spaces should reflect the style and needs of the area are 3 ways: 1. Improve the environmental conservation of public spaces, including buildings surrounding the monument of Thao Suranaree (Yamo) improvement of landscape architecture in public spaces. Creating a connection point of the city to use public space. 2. Promotion activities and services in the public areas, including a plan for transportation and bicycles. Determining the fitness area and the seating and service activities, including city networks. 3. Management areas include planning - off the streets in the old city to use public space. The planning area for trading on a public space. The debate showed that The type of public space in the Old Town in Nakhon Ratchasima that potential. To promote the proper use effectively. To make use of public spaces with quality and lively of the old city. The knowledge gained from research applied to the study of public space in many other places in the old city. Recommendations for the management of private enterprise and the public